

Історія села Іванчі

Володимирецького району Рівненської області

Іванчі ви мої, Іванчі,
Зачаровані сонцем і вітром ,
Я милуюся вами, йдучи
Чи то осінню, чи то літом.
Я люблю тебе, рідне село,
Де уперше сп'ялася на ноги,
Де у світ сто доріг пролягло,
А додому – одна лиш дорога.

Так оспівує рідне село поетеса Лариса Сай. Розташоване воно на півдні Володимирецького району у мальовничому куточку Полісся. Звідки ж пішла ця цікава назва села? Заглянемо у сиву давнину.

Завдяки родючим ґрунтам, щедрим лісам, великій кількості корисних копалин, поліські землі були ласими шматками для чужоземців.

Про походження назви села існує такий переказ. Багато років тому у нашій місцевості жив польський пан Іванча. От люди між собою говорили:

«Куди йдеш?»

«На хутір до Іванчі»,

або: «Чий хутір?»

Відповідали: «Іванчі».

Згодом наголос змінився і стали Іванчі'.

З далекого минулого дійшли до нас і назви кутків, полів, лісів, але не про всі залишилися відомості.

Багато назв пов'язано з чоловічими іменами, прізвищами і прізвиськами людей, а також з іменами власників земельних угідь: Хома, Півень, Плисовське, Шуманіско, Бичова, Кічолувка, Козярувка.

Назва лісу Мишаровський походить від прізвища польської пані Мишаровської, яка проживала на околиці лісу.

Цегельня і Кірпічний – місця, де були цегельні заводи. Березина – місце, де ріс березовий гай.

У розмові із старожилами чуємо й такі назви: Довге Поле, Потереби, Виробки, Губське, Кущоваха, Самець, Домашник, Дьоготня.

Звернувшись до друкованих джерел, у монографії Ярослава Пури «Походження назв населених пунктів Ровенщини» читаємо: «Іванчиці Вл. регіону, перша згадка яких є з 1571 р.: « вь Иванчичахь» (Опись актовой книги Киевского центрального архива № 2045 ст.54 п.486).»

З книги Володимира Сергійчука «Трагедія Волині» дізнаємося, що на території, де знаходяться сучасні Іванчі була розміщена польська колонія Іваньче.

Хати будували невеличкі дерев'яні, на одну-дві кімнати. Стріху крили солом'яними кулями. Одяг носили полотняний, оздоблений вишивкою. Згодом появилися суконні спідниці. Поверх сорочки жінки надівали нагрудник, а спереду спідницю прикривав вишитий фартух.

З 1953 по 1973 роки біля села працювали три цегельні заводи. Колгоспним цегельним заводом завідував Мирон Бачинський, сільповським – Дейнека . А ще була так звана Кічолова цегельня, завідував якою Яків Кулай. Це свідчить про багаті родовища жовтої і червоної глини в надрах Іванчівської землі.

«Камінь росте без коріння» Цей народний вислів наче й виник тут у базальтових кар'єрах. Історія дослідження базальтових покладів на Поліссі починається давно. У 1894 – 1902 роках дослідження вів П.А.Тутковський. Він відзначив оригінальність цієї пам'ятки природи і детально описав її. В 1912 році учений виявив нові виходи виливних порід біля села Іванчі. Була відкрита каменярня, а згодом – базальтовий кар'єр, який успішно функціонує по сьогоднішній день. 26 червня 1950 року він мав назву Волинський механізований кар'єр, згодом Рівнерудпром, Луцькавтодор. З 1 березня 1996 , року - публічне товариство « Рафалівський кар'єр». Родовище розташоване , на південно-східній околиці села Іванчі. Здійснює видобуток та переробку гірничої маси. До кар'єру підведена гілка залізничної дороги, по якій везуть базальт в усі куточки України і за кордон.

Історія виправного закладу, розташованого в селі Іванчі, розпочинається 27серпня 1962 року, коли було утворено виправний заклад під умовною назвою п/я АЯ – 128/100. 1 січня 1969 року установа змінила індекс на ОР 318/76.

До 1939 року в селі Іванчі функціонувала польська школа, яку могли відвідувати діти заможних селян. В післявоєнні роки була відкрита українська школа. Вона містилася в одній із селянських хат, а з 1960 року в панському будинку. Нова школа для іванчан була збудована в центрі села в 1963 році. В стінах цієї школи і досі навчаються молодші школярі.

Першими вчителями були: Наташа Григорівна Давідчик, Надія Титівна Сай, Ліда Василівна Рачок, Ольга Антонівна Ришко.

Іванківська сільська бібліотека розпочала свою роботу в 1956 році.

Не дивлячись на свій поважний вік, село виглядає молодо і оптимістично. Тут живуть щирі, працьовиті люди, зберігаючи мову, традиції і звичаї предків.

Село виховало сотні спеціалістів з вищою освітою, які щоденною працею множать здобутки нашої держави.

Та найбільша гордість села це ті люди, які не залишають своєї Маленької Батьківщини, живуть тут, ростять своїх дітей... І продовжують свою історію.

Підготувала : Завідуюча Іванківської ПШБ - Бачинська Світлана Яківна.